

Муносиб келин (биринчи қисм)

09:32 / 06.12.2024 7978

Оила қуриш ниятидаги эркак тараф ўзи учун никоҳи ҳаром ва совчилик қилиб бўлмайдиган шахсларни ажратиб олганидан кейин энг аввал муносиб келин ахтаришга киришади. Куёв тарафдан қизга совчи қўйилади. Ўша пайтда куёв, унинг ишбошилари ва совчилари келинликка номзоднинг қандай тарафларига эътибор беришлари керак? Бу саволга жавоб ахтариб, Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳадиси шарифларига мурожаат қиламиз. Зотан, У зот соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ўзлари бир қанча ҳадиси шарифларида муносиб келин қандай бўлишини баён қилиб берганлар. Мазкур ҳадиси шарифларда келинликка номзоднинг қуйидаги сифатларига алоҳида эътибор бериш тавсия қилинган:

1. Диндорлик.

Бунинг устига фақат жамолга суяниб иш қилиш ҳам яхшиликка олиб бормади. Агар келин ўзининг жамоли учун қизиқиляётганини билса, бу омилни куёвни ўзига мубтало қилиб, унинг устидан ҳукмронлик қилишга ишлатиши ҳеч гап эмас.

Шунинг учун ҳам Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам диндор келинни ихтиёр қилишга буюрмоқдалар. Диндорлик ҳақиқий ва бардавом гўзал сифатдир. Бунинг устига диндорлик сифати вақт ўтиши билан зиёда бўладиган нодир сифатлардан биридир. Келин диндор бўлса, куёвни ва унинг яқинларини ҳурмат қилади, оиланинг ҳақиқий устуни ва порлаб турган чироғи бўлади. Ундан дунёга келган, унинг тарбиясини олган фарзандлар ҳам ажойиб инсонлар бўлиб етишадилар, иншааллоҳ.

Диндор келин шариат кўрсатмаси бўйича оиладаги ўз бурч ва масъулиятларини тўлиқ адо этиб яшайди.

Диндорлик ҳақиқий бойликдир!

Диндорлик ҳақиқий ҳасаб ва насабдир!

Диндорлик ҳақиқий гўзалликдир!

Шунинг учун ҳам қизларимизни диндор қилиб тарбиялашга уринишимиз керак. Шунинг учун келин танлаганимизда диндор келин танлашимиз лозим.

2. Солиҳалик.

لَا أَقْمَلُ سِوَهُ لَعَلَّ يَصِلَ إِلَى لَوْلَا لَوْ سَرَّ أَنْ عُنَّ لَوْلَا يَضَرُّ وَرَمَعَنْ بِلَوْلَا دَبَّ عُنَّ
مُسْمُوِيَّئِ اسَّنَّ لَوْلَا وَرَّ حَلَّ أَصْلًا أَرْمَلًا أَيُّ نَدْلًا عَاتَمَ رِيْحًا وَ عَاتَمَ أَوْلَكُ أَيُّ نَدْلًا نِ

Абдуллоҳ ибн Амр розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам дедилар:

«Дунёнинг ҳаммаси матоъдир ва дунёнинг энг яхши матоъи солиҳа аёлдир».

Насайй ва Муслим ривоят қилганлар.

«Матоъ» сўзи «баҳра олинадиган нарса» деган маънони билдиради.

Ушбу ҳадиси шарифда бу дунёдаги нарсаларнинг ҳаммаси ҳам «матोъ» экани, уларнинг ичида энг яхшиси солиҳа аёл экани ҳақида сўз кетмоқда.

Бу билан аҳли солиҳ бўлиш жуда ҳам яхши экани, аёлларнинг ичида ҳам энг афзали солиҳаси бўлиши таъкидланмоқда.

«Солиҳ инсон» дегани шариат томонидан буюрилган амрларни бажариб, қайтариқлардан қайтадиган ва ўз ихтиёри ила қўшимча нафл амаллар қиладиган инсон деганидир.

Солиҳлик фасод ва ёмонликнинг тескарисидир.

Солиҳлик банданинг ҳилқатида ҳам, қиладиган амалида ҳам бўлади. «Сулҳ» сўзи ҳам «салоҳ»дан олинган бўлиб, кишилар орасидаги бузилган муомалаларни тузатиш маъносида ишлатилади.

Солиҳлик дунё ва охират ишларида яхши бўлишни англатади.

Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васалламнинг дунёнинг энг яхши матоъи солиҳа аёлдир, деганлари айнан мана шу маъноларни ўз ичига олади.

Демак, келин танлаш вақтида келиннинг солиҳа бўлишига эътибор бериш керак. Бу эса, яратилишда ҳам, хулқу одоб ва бошқа сифатларда ҳам етук бўлишдир.

Келиннинг шариат кўрсатмаларини бажарибгина қолмай, нафл ибодат ва яхши амаллар ҳам қилиши ўзида солиҳаликни мужассам қилишига қараб бўлар экан.

3. Болага меҳрибон ва эрга риояли бўлиш.

رُبِّيْ خَ لَاقِ مَلَسُو هِيَ لَعَلَّ لِي صَبِيْنًا لَانَعُوْهُ لَلْاِيْضَرِّ وَرَمَعْنُبُهَلَلَا دَبَعْنَعُوْ
جُوْزَعُوْا غُرَّأُوْءَ غَرَّصِيْ فِدَلُوْا لَعُوْا هَانَحْأَشِيْرُقْءَاسْنُحَلْأَصْلَبِإِلَانَبِكْرَءَاسْنُ
نَأْحُوْشِيْشَلْأُوْءَءَءِيْتَأَذِيْف

Абдуллоҳ ибн Амр розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Туя минган аёлларнинг энг яхшиси Қурайшнинг солиҳа аёлларидир. Болага кичиклигида энг шафқатлидир. Эрга унинг қўлидаги нарсаси хусусида энг риоялидир», – дедилар».

Икки Шайх ривоят қилганлар.

«Туя минган аёллар» деганда Арабистон ерларида яшайдиган араб аёллари кўзда тутилган. Ўша аёллар ичида Қурайш қабиласига мансуб аёллар энг яхши аёллар ҳисобланар экан. Уларнинг яхши ном олишларига сабаб эса, кичик болаларга ўта меҳрибонликлари ва эрларини ўта риоя қилишлари экан. Айниқса, улар эрларининг молу мулкларини яхшилаб муҳофаза қилишар экан.

Дарҳақиқат, бу сифатлар ҳар бир аёл учун ўта зарур сифатлардир. Ўз боласига меҳрибон бўлмаган, уни керагича авайлаб-асраб катта қилмайдиган аёлни ким ҳам яхши аёл дея олади. Ундай бемеҳр аёлнинг оиласида болалар меҳрсиз, одобсиз, ахлоқсиз бўлиб ўсадилар. Бу эса, оила учун, оила бошлиғи учун катта мусибатдир.

Шунингдек, эрининг риоясини қилмаган аёлдан қандай яхшилик кутиш мумкин? Хусусан, эрининг мол-мулкни муҳофаза қилмаган, авайлаб-асрамаган аёлдан бошқа яхшиликларни кутиш мумкинми?

Ушбу ҳадиси шарифдан ибрат олиб, келин танлаётган вақтда унинг уруғидаги аёлларнинг қариндош болаларга қандай қарашлари, эрларини қандай риоя қилишларига разм солиш, сўраб-суриштириш керак бўлади. Агар келин диндорлик, солиҳалик устига бу сифатларни ҳам ўзида мужассам қилган бўлса, у энг маъқул, муносиб келиндир.

4. Қиз бўлиши.

عِيْلَعِ لَلِصَلَاةِ وَالْوُسْرَىٰ لَاقِفٌ تُجْوَزُ لَاقِئَةَ نَعْمَ عِلَلِ الْيَضْرِبُ رِبَاجِ نَعْمَ
عَسْمَ خُلَاهَا وَرَأَعْلَ وَرَادْعَ لَلْوَكْلِ أَمَ لَاقِفٌ، أَبَيْتُ تُتْلُقُ قَفٌ؟ تُجْوَزُ أَمَ: مَلَسُو

Жобир розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Уйландим. Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам менга:

«Қандайига уйландинг?» дедилар.

«Жувонга», дедим.

«Бокира қиз олиб, у билан кўнгил ёзсанг бўлмасмиди?» дедилар».

Бешовлари ривоят қилганлар.

Ушбу ҳадисдан бокира қизга уйланиш афзал экани келиб чиқади.

(давоми бор)

«Бахтиёр оила» китобидан